

1.6.2026

EOAK/6723/2025

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Mikko Sarja

Esittelijä: Esittelijäneuvos Heini Färkkilä

VANTAAN KAUPUNGIN MENETTELY RUOTSIN KIELEN KÄYTÖSSÄ

1 KANTELU

Kantelija pyysi tutkimaan Vantaan kaupungin menettelyä. Kantelija arvosteli sitä, että Vantaan kaupungin työllisyyspalvelut oli tiedottanut 23.10.2025 järjestetystä Megarekry-tapahtumasta suomeksi ja englanniksi, vaikka kaupungin tulisi käyttää viestinnässään myös ruotsia.

2 SELVITYS

Kantelun johdosta pyydettiin selvitys ja lausunto Vantaan kaupungilta. Selvityspyynnössä todettiin seuraavaa:

Vantaan kaupungin menettely ruotsin kielen käyttämisessä on ollut vastikään esillä eduskunnan oikeusasiamiehen laillisuusvalvonnassa. Apulaisoikeusasiamies Mikko Sarja on sekä 15.9.2025 antamassaan ratkaisussa EOAK/7196/2024 että 18.8.2025 antamassaan ratkaisussa EOAK/5816/2024 antanut Vantaan kaupungille ohjausta kielilain velvoitteiden noudattamisessa. Ratkaisuissa on painotettu, että Vantaan kaupunki on kaksikielinen kunta, jonka tulee käyttää viestinnässään sekä suomea että ruotsia. Apulaisoikeusasiamies on viimeisimmässä ratkaisuissaan pitänyt paitsi asianmukaisena myös välttämättömänä kaupungin ilmoitusta siitä, että se korjaa menettelyään toimimalla jatkossa huolellisemmin ruotsin kielen suhteen.

Selvityksessä Vantaan kaupungin työllisyyspalvelut toteaa, että kantelussa tarkoitettu Megarekry-tapahtuma on Vantaan suurin rekrytointitapahtuma, jota on järjestetty jo vuodesta 2015. Tapahtuma on tarkoitettu yhdenvertaisesti kaikille työnhakijoille. Työvoimaviranomaisen asiakkaille on lähetetty tapahtumaa koskeva sähköpostiviesti suomeksi ja englanniksi. Samoin tapahtumaa koskeva verkkosivu on ollut suomeksi ja englanniksi. Työllisyyspalvelut yhtyy kantelijan näkemykseen, että sen Megarekryä koskeva tiedottaminen ei ole täyttänyt kielilain kaksikieliselle kunnalle asettamia vaatimuksia ja pahoittelee tapahtunutta.

Palvelualueen sisäisessä koulutuksessa on muistutettu tarpeesta tiedottaa myös ruotsiksi. Selvityksestä ilmenee myös, että kantelua on käsitelty Vantaan viestintäyksikön edustajien kanssa. Lisäksi asia on saatettu kaupunginlakimiehelle ja hallintojohtajalle tiedoksi, koska kielilain velvoitteiden noudattamisessa on kyse koko kaupunkia koskevasta asiasta.

Selvityksessä myös tehdään selkoa siitä, miten apulaisoikeusasiamiehen aiemmat ratkaisut kielellisten oikeuksien toteutumisesta Vantaan kaupungin toiminnassa on käsitelty. Aiemmat kantelutapaukset ovat johtaneet toimenpiteisiin Vantaan kaupungissa. Tapauksia ei ole kuitenkaan käsitelty erityisesti toimialarajat ylittäen ja siksi eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisuihin (EOAK/5816/2024 ja EOAK/7196/2024) sisältyvä hallinnollinen ohjaus ei ole tavoittanut työllisyyspalveluja kuin vasta nyt käsillä olevan kanteluasian myötä.

Kielellisten oikeuksien toteutuminen on haluttu turvata kaupungin toiminnassa mm. sisällyttämällä Vantaan kaupungin hallintosääntöön säännöksiä kielellisistä oikeuksista. Lisäksi Vantaan kaupungissa on laadittu vastaavassa tarkoituksessa kaksikielisyysohjelma. Lainsäädännön ohella edellä mainitut asiakirjat ohjaavat Vantaan kaupungin toimintaa ml. kaupungin viestintä.

3 RATKAISU

Suomen perustuslain 17 §:n mukaan Suomen kansalliskielet ovat suomi ja ruotsi. Jokaisen oikeus käyttää tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa asiassaan omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia, sekä saada toimituskirjansa tällä kielellä turvataan lailla. Julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan.

Kielilain 5 §:n 1 momentin mukaan kielellisen jaotuksen perusyksikkö on kunta. Kunta on joko yksikielinen tai kaksikielinen. Valtioneuvoston asetuksella säädetään joka kymmenes vuosi virallisen tilaston perusteella, mitkä kunnat ovat kaksikielisiä ja mikä on näiden kuntien enemmistön kieli sekä mitkä kunnat ovat suomen- tai ruotsinkielisiä yksikielisiä kuntia.

Todetaan, että Vantaa on kaksikielinen kunta.

Kielilain 23 §:n 2 momentin mukaan kaksikielisen viranomaisen tulee palvella yleisöä suomeksi ja ruotsiksi. Viranomaisen tulee sekä palvelussaan että muussa toiminnassaan osoittaa yleisölle käyttävänsä molempia kieliä.

Kielilain 32 §:n 1 momentin mukaan valtion, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhtymän ja kunnallisen viranomaisen yleisölle suunnatussa tiedottamisessa on kaksikielisessä kunnassa käytettävä suomen ja ruotsin kieltä. Asianomaisen ministeriön on huolehdittava siitä, että yksilön hengen, terveyden ja turvallisuuden sekä omaisuuden ja ympäristön kannalta oleellinen tieto annetaan koko maassa molemmilla kansalliskielillä. Kielilain 32 §:n 2 momentin mukaan kaksikielisen viranomaisen ilmoitukset, kuulutukset ja julkipanot sekä muut yleisölle annettavat tiedotteet tulee antaa suomen ja ruotsin kielellä.

Katson Vantaan kaupungin menetelleen kielilain vastaisesti, kun se ei nyt esillä olevassa asiayhteydessä ollut kaksikielisenä kuntana käyttänyt yleisölle suunnatussa tiedottamisessa ruotsin kieltä.

Korostan vielä, että Vantaan kaupunki on voinut käyttää viestinnässään myös englannin kieltä, jolla ei kuitenkaan voida sivuuttaa kansalliskieliä kokonaan tai korvata toista niistä.

4 TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3 esittämäni käsityksen Vantaan kaupungin tietoon lähettämällä sille jäljennöksen tästä päätöksestäni.